

# JÁN VASILKO

## Vasilkova KEometria – konštrukcie a štruktúry **b.skid**

Tvorbu významného slovenského umelca Jána Vasilka (1979) charakterizuje vlastná maliarska reč geometrie na rozhraní abstrakcie a figuratívnosti. Je predstaviteľom post-geometrickej abstrakcie a hybridnej post-industriálnej identity svojho prostredia (preto KEometria - kde KE je ŠPZ mesta Košice s pozadím Východoslovenských železniari - dnes US Steelu). Ako osvedčený projektant obrazovej architektúry pracuje s redukciami formy, čistých plôch a elementárnych tvarov. Formálne a technologicky vyvážené kompozície sú v skutočnosti priestorom dramatických dejov, nezmyselných spojení a zápletiiek bez vnútornej logiky. Z jeho tvorbe môžeme nájsť vplyv čierneho humoru, dadaizmu i absurdnej drámy, ruských avantgárd aj utopického romantizmu, zaujatie imaginárnym svetom strojov a nástrojov (člen apolitckej Strany Železných) a pod.

Ostravská výstava mapuje jeho aktuálnu tvorbu v dvoch základných rovinách. „Mechanickú“ plošnú maľbu konštrukcií zastupujú rozmerné abstraktné kompozície s množstvom poletujúcich priemyselných prvkov, fragmentov a vymyslených dielcov – poetický balet súčiastok. V cykle Návrh Múzea súčasného umenia pre Košice 2013 (2009-12) ide o stret chaotických rozptýlených štruktúr a racionálneho architektonického poriadku. Zároveň ide o autorovu kritiku slabých vízií architektúry, malomeštiackeho vkusu aj neexistencie takého múzea na Slovensku, tesne pred projektom Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013...

Druhú líniu obrazových „krízových“ štruktúr prináša aktuálna séria malieb Bez názvu /Untitled (od roku 2017), ktoré vychádzajú z odlišného definovania obrazovej plochy. Ide o hustú sieť vertikálnych a horizontálnych línií so silnou mierou improvizácie a obrazotvornosti. Vznikajú dynamické siete a nervové siločiar, ktoré pripomínajú kartografické náčrty, ideogramy mentálnych polí, či vzorkovníky pre prvosignálne tvary a logá. Výstavou „pomlčkou“ medzi týmito dvoma svetmi konštrukcií a štruktúr sú malé komorné formáty – záznamy autonómnej maliarskej reči farebných plôch a ostrých, hravých čiar.

Väčšina malieb, ktoré som vytvoril za posledný rok, nesú názov Untitled. Sú abstraktné a neviažu sa k ničomu konkrétnemu ani určitému. Výjavy, štruktúry či kompozícia majú byť absolútne očistené od reality. Myslí si, že táto úloha je u mňa na dlhé obdobie a ešte nie som na konci cesty. Dôležitým aspektom tohoto všetkého je prehádzanie postupov. Zmenil som základne princípy prístupov v mojej tvorbe. Alebo úplne presne – zmenil som prácu na systéme sérii. Doteraz môj systém fungoval na základe výberu témy, ktorá charakterizovala sériu. Zháňal som informácie o problematike, o autoroch, ktorí sa ňou zaoberali predomnou a tak podobne. V podstate sa dá povedať, že som vedel čo chcem a do čoho idem. V mojej najnovšej sérii však neviem ako bude vyzeráť konečný výsledok. Základným cieľom je domalovať sa k tomu. Ak by som to mal popísať podrobnejšie, tak ide o proces kde samotný čiastočný výsledok má nasmerovať ďalšiu cestu. Ide o to, byť neustále otvorený novým impulzom a náhodám, ktoré tvorba prináša. V takom prípade musí byť vytvorený priestor pre improvizáciu a vizuálnu obrazotvornosť. Systém je taký, že každý dokončený obraz ukazuje cestu. Vždy keď dokončím danú kompozíciu, otvára sa predomnou veľké množstvo možností. Človek musí vykonať rozhodnutia, kde, kedy a ako, sa ktorým smerom vyberie. Mohol by som to prirovnať k myšlienke výletu. Existujú dva typy ľudí, dva prístupy ako sa na výlete správame. Prvá možnosť je taká, že si všetko dopodrobna naštudujeme a naplánujeme. Vieme kam ideme, ako to ma vyzeráť (pozrieme si to na nete), čo koľko stojí, kde budeme bývať atď. Zatiaľ čo druhá možnosť je taká, že sa z ničoho nič zbalíme a vydáme sa na cestu. Nevieame kam, na ako dlho. Najbližší stop o tom rozhodne. Po ceste objavujeme nepreskúmanú krajinu.

Vznikajú živé a nepripravené situácie s dopredu neurčeným scénarom, kde sa otvárajú možnosti dobrodružstva a nečakaných zážitkov. Takto nejako by som opísal aj spôsob mojej súčasnej tvorby. Momentálne som na výlete bez mapy a plánu cesty. Vždy keď ma hocičo zaujme, zastavím sa a nechám sa daným miestom fascinovať. V momente, keď sa rozhodnem ísť ďalej, tak odchádzam niekam inam. Istým spôsobom sú moje súčasné maľby akýmijsi denníkovými zápiskami. Neťahajú sa však zážitkov z normálneho bežného života. Sú skôr stopami procesov, dejov, ale aj náhod, so svojimi vlastnými zákonitosťami, väzbami a logikou.

Ján Vasilko

Naroden 1. 11. 1979 v Humenném. Studoval na Katedře výtvarných umění a intermédií Fakulty umění Technické univerzity v Košicích, Ateliér súčasného obrazu (1999 – 2005, A. Szentpetéry, R. Sikora). Studijní pobyty: VŠVU Bratislava (2003, D. Fischer), AVU Praha (2004, V. Skrepl). V letech 2009 – 2018 pedagogicky pôsobil na Fakultě umění TU Košice. Žije a pracuje v Košicích ([www.janvasilko.com](http://www.janvasilko.com)).

## SAMOSTATNÉ VÝSTAVY (od roku 2010)

- 2019 Výstavní síň Sokolská 26, Ostrava
- 2018 Narrative Grenzen des Konstruktiven, Bellart Galerie, Wien  
Abstract Paintings vol.1, VSG, Košice  
Továrna na absolutno, Dub Gallery, Pelhřimov
- 2017 KEometria, The Chemistry Gallery, Praha  
Border Crossing, Schloss Porcia (A)
- 2016 Neue Arbeiten, Maltator Stadtgalerie, Gmünd in Kärnten
- 2015 Industriálne posolstvo, Kunsthalle, Košice
- 2013 KEometria, Pálffyho Palác, GMB, Bratislava  
Mojim milým Pražanům, DEA ORCH Gallery, Praha  
Old Future, Pyecka Gallery, Košice
- 2012 Der Code der Geometrie, Galéria Slovenského inštitútu, Berlin  
Pětiletka, Galerie města Blansko (s M. Vrancovou)  
La Citta, Galeria Antepima contemporanea, Roma
- 2010 Návrhy na 1. Múzeum Súčasného umenia na Slovensku, Wannick Gallery, Brno  
Visions, Suppan contemporary, Wien  
Viennafair (s Galériou Space), Wien  
Návrhy na 1. Múzeum Súčasného umenia na Slovensku, Galéria Space, Bratislava  
King of Kosice, Kressling Gallery, Bratislava

## OCENĚNÍ

- 2005 Vítěz ceny Oskara Čepana
- 2008 2. místo v soutěži Malba roku VÚB banky
- 2009 Vítěz Strabag Art Award International, Wien
- 2010 Finalista Ceny 333, NG Praha
- 2012 2. místo v soutěži Malba roku VÚB banky

## REZIDENCE

- 2016 Maltator Stadtgalerie, Gmünd in Kärnten
- 2009 Strabag Art Studios, Wien
- 2005 ISCP Studios, New York

## REPRODUKCE

Návrh na Múzeum súčasného umenia pre Košice 2013, 2009, 190 x 250 cm, akryl, plátno (foto M. Marenčin)

Výstavní síň

## Sokolská 26

(výstava stodevadesátá)

Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, příspěvková organizace ([www.ckv-ostrava.cz](http://www.ckv-ostrava.cz))

31. ledna – 22. března 2019  
otevřeno pondělí – pátek 8 – 17 h



